



Gemensamma familjerättsnämnden

§ 8

Årsredovisning och bokslut för gemensamma familjerättsnämnden 2015 (GFN/2016:1)

Sammanfattning

Det har nu gått mer än två år sedan den gemensamma familjerättsnämnden utökades med Ekerö kommun och det kan konstateras att utvidgningen gått planenligt.

Sammanfattningsvis kan konstateras att ärendeutvecklingen inom den familjerättsliga verksamheten i stort är stabil och ligger på ungefär samma nivåer som för 2014.

Av gemensamma familjerättsnämndens 5 mål bedöms 3 som uppfyllda och 2 som delvis uppfyllda.

Nämndens nettokostnader är 3,9 mkr vilken innebär ett underskott med 0,3 mkr jämfört med budget. Nämndens kostnader uppgår till 8,2 mkr och intäkterna är 4,3 mkr - fördelat på 2,6 mkr från Sundbyberg och 1,7 mkr från Ekerö.

Beslut

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö godkänner årsredovisning och bokslut för 2015.

Socialförvaltningen
Björn Löfholm
Jennie Enström

**Familjerättsnämnden för
Solna, Sundbyberg och Ekerö**

Årsredovisning och bokslut för gemensamma familjerättsnämnden 2015

Sammanfattning

Det har nu gått mer än två år sedan den gemensamma familjerättsnämnden utökades med Ekerö kommun och det kan konstateras att utvidgningen gått planenligt.

Sammanfattningsvis kan konstateras att ärendeutvecklingen inom den familjerättsliga verksamheten i stort är stabil och ligger på ungefär samma nivåer som för 2014.

Av gemensamma familjerättsnämndens 5 mål bedöms 3 som uppfyllda och 2 som delvis uppfyllt.

Nämndens nettokostnader är 3,9 mkr vilken innebär ett underskott med 0,3 mkr jämfört med budget. Nämndens kostnader uppgår till 8,2 mkr och intäkterna är 4,3 mkr - fördelat på 2,6 mkr från Sundbyberg och 1,7 mkr från Ekerö.

Beslut

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö godkänner årsredovisning och bokslut för 2015.

Beslutet ska expedieras till:

- Stadsledningsförvaltningen, Solna stad
- Socialnämnden, Ekerö kommun, Box 205, 178 23 Ekerö
- Social- och arbetsmarknadsnämnden, Sundbybergs stad, Östra Madenvägen 4, 172 92 Sundbyberg

Nämndens uppdrag

Familjerätt inom socialtjänsten är en verksamhet som regleras av föräldrabalken och socialtjänstlagen. Den största delen av den verksamhet som bedrivs inom familjerätten är myndighetsutövning. Nämndens målgrupper är i första hand barn och ungdomar samt deras familjer. Nämnden har ansvar för myndighetsutövning och styrs i huvudsak av socialtjänstlagen och föräldrabalken. Sedan 1 oktober 2009 har Solna stad och Sundbyberg stad inrättat en gemensam nämnd för familjerättsverksamhet och från 1 januari 2014 ingår även Ekerö kommun i den gemensamma nämnden. Solna är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i stadens organisation. Familjerättsverksamheten ingår i socialförvaltningen och är en del av förvaltningens barnenhet.

Viktiga händelser

Antalet vårdnadsutredningar har minskat något under året till skillnad från den trend som tidigare gällt nationellt. Vad gäller samarbetsamtal har en mindre ökning skett. Mängden ärenden rörande faderskap, adoptioner och umgängesstöd är konstant som tidigare år.

Från och med den 1 september 2015 har myndigheten för internationella adoptioner (MIA), ansvaret för Socialstyrelsens tidigare uppgifter att bygga upp och sprida kunskap när det gäller vissa familjerättsliga frågor inom socialtjänsten. Det rör utredningar och avtal i frågor om vårdnad, boende och umgänge, samarbetsamtal, snabbupplysningar, faderskap och föräldraskap. Myndigheten byter från och med årsskiftet namn till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MfoF).

Mål

I årsredovisningen tar stadsledningsförvaltningen huvudansvaret för uppföljningen av stadsövergripande mål och uppdrag. Det stadsgemensamma uppföljningsarbetet ersätter nämndens/förvaltningens uppföljning av mål och uppdrag på stadsövergripande nivå. I enlighet med stadens anvisningar kan nämnderna utarbeta kompletterande nämndmål utifrån stadens övergripande mål. För perioden kan följande resultat redovisas för den gemensamma familjerättsnämndens mål 2015:

- **Nämndmål:** *I alla familjerättsliga ärenden ska barnperspektivet beaktas.*
Måluppfyllelse: Efter kontroll inför årsredovisningen i ett urval av utredningar bedömdes barnperspektivet i flertalet av dessa ha beaktats i hög utsträckning. För att göra barn mer delaktiga i utredningsprocessen ska kommunikation ske med barnet i samband med avslut. Detta har dock inte gjorts i önskvärd utsträckning. Målet bedöms som delvis uppfyllt för perioden.
- **Nämndmål:** *I alla familjerättsliga ärenden ska föräldrarna vara delaktiga.*
Måluppfyllelse: Efter kontroll inför årsredovisningen i ett urval av utredningar bedömdes föräldrarnas delaktighet ha beaktats i hög utsträckning. Målet bedöms som uppfyllt för perioden.
- **Nämndmål:** *Andelen brukare som är nöjda med den familjerättsliga verksamheten ska ligga på en hög nivå.*
Måluppfyllelse: Inga brukarundersökningar har genomförts och under perioden har ett klagomål/synpunkt registrerats inom verksamheten. Målet bedöms som delvis uppfyllt.
- **Nämndmål:** *Medarbetarnas engagemang ska i 2015 års medarbetarundersökning ligga på*

minst 75 i HME (Hållbart Medarbetar Engagemang).

Måluppfyllelse: I 2015 års medarbetarundersökning ligger HME på 78 jämfört med 79 föregående år. Målet bedöms som uppfyllt.

- **Nämndmål:** Medarbetarnas sjukfrånvaro i procent av tillgänglig tid ska för 2015 ligga under 6,0 %.

Måluppfyllelse: Sjukfrånvaron ligger på 5,1 procent av tillgänglig tid för 2015. Målet bedöms som uppfyllt.

Av gemensamma familjerättsnämndens 5 mål bedöms 3 som uppfyllda och 2 som delvis uppfyllda.

Uppdrag

Kommunfullmäktige har inte fattat beslut om några särskilda mål för gemensamma familjerättsnämnden 2015.

Verksamhetsmått

Antal ärenden ligger för 2015 på ungefär samma nivå som föregående år. Antalet vårdnadsutredningar har minskat något vilket skiljer sig från den tidigare nationella trenden. Vad gäller samarbetsamtal har en mindre ökning skett. I övrigt finns inga större förändringar från föregående år. Vidare se bilaga B.

Utmaningar det gångna året

För 2015 lyfte förvaltningen särskilt fram följande utmaningar i arbetet; att fortsätta arbetet med att *utveckla en helhetsyn utifrån brukarnas behov, se till att stödet till barn och unga samt deras familjer säkras och att arbeta för ett utvecklat barnperspektiv*. En rutin har skapats för att öka helhetssynen på brukarnas behov i samarbete med övriga socialtjänsten. För att få ner väntetiderna ytterligare för ökat stöd till barn och föräldrar används fasta tider för samarbetsamtal. Barnen uppmärksammas och informeras inför avslut av vårdnadsutredning för ökad delaktighet.

Ekonomi

Kostnader	2014	2015
Verksamhetens intäkter, tkr	4 033	4 263
Verksamhetens kostnader, tkr	7 653	8 157
Verksamhetens nettokostnader, tkr	3 620	3 894
Budgetavvikelse, tkr	-91	-329

Nämndens nettokostnader är 3,9 mkr vilken innebär ett underskott med 0,3 mkr jämfört med budget. Nämndens kostnader uppgår till 8,2 mkr och intäkterna är 4,3 mkr fördelat på 2,6 mkr från Sundbyberg och 1,7 mkr från Ekerö.

Antal vårdnads, umgänges- och boendeutredningar ökade under 2013 och även under 2014. Detta ledde till en eftersläpning och långa kötider under våren 2015 vilket resulterade i att Tingsrätten inte längre beviljar anstånd. För att säkra en rimlig arbetsbelastning var en personalförstärkning nödvändig. Två medarbetare med inestående semesterlön slutade under året, vilket också påverkade resultatet negativt.

Nämndens nettokostnader är 0,3 mkr högre jämfört med 2014.

Nämnden har inte haft några utgifter för investeringar under 2015.

Inköp av huvudverksamhet

Nämnden har ingen upphandlad eller köpt huvudverksamhet.

Kvalitetsarbete, verksamhetsutveckling och effektiviseringar

I gemensamma familjerättsnämndens arbete med kvalitets- och verksamhetsutvecklingsfrågor har arbetet fortsatt med att se över och förbättra verksamhetens kvalitetsdeklaration och de löften som där ges. Frågan om tillgänglighet har under hösten haft en framträdande plats för att kvalitetsdeklarationens löfte om fyra veckors väntetid för samarbetsamtal ska kunna hållas.

1 januari 2015 infördes ett stadsgemensamt kontaktcenter i Solna med syfte att förbättra servicen, öka tillgängligheten och förbättra bemötandet genom att skapa en väg in till stadens alla tjänster. Detta ger kortare kontaktvägar, frigör arbetstid och avlastar förvaltningarna genom att frågor till viss del besvaras och omhändertas direkt i kontaktcenter.

Av de ärenden som Solnas kontaktcenter skickar till förvaltningen berör ungefär 30 procent gemensamma familjerättsnämndens frågor. Andelen besvarade ärenden inom utlovad tid har ökat under året och har under hösten legat på 94 till 100 procent. Gemensamma familjerättsnämnden har under hösten 2015 påbörjat ett arbete för att tillsammans med kontaktcenter öka servicen och underlätta handläggningen av faderskapsärenden. Kontaktcenter tar i dag flera uppgifter direkt från föräldrarna innan ärenden förs över till nämnden. För Ekerö Direkt finns 124 registrerade ärenden rörande familjerättsfrågor under 2015. Dessa hänvisas vidare till kontaktcenter i Solna. Både Ekerö- och Sundbybergs kommun har länkar på sina hemsidor till Solna med telefonnummer till Solnas kontaktcenter.

Från årsskiftet trädde förändrade föreskrifter och allmänna råd om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten i kraft. Syftet med dessa är att uppnå en mer enhetlig och strukturerad dokumentation som bl.a. kan stödja uppföljning, styrning och förbättringsarbete

Under året har rutiner rörande faderskap, upplysningar och samarbetsamtal uppdaterats. Dessutom har en ny rutin kring samverkan med utredningsenheterna för barn- och ungdom i Solna, Sundbyberg och Ekerö färdigställts.

En synpunkt/klagomål angående handläggningen i en vårdnadsutredning har mottagits under 2015.

Inga rapporter eller anmälningar rörande verksamheten har gjorts enligt Lex Sarah under det gångna året.

Tvärsektoriella frågor

Ökad kunskap i likabehandling och goda exempel från andra kommuner och länder bidrar till att utveckla en socialtjänst av god kvalitet med förmåga att ge ett gott bemötande, se individens olika behov och ge rätt insats. De tvärsektoriella frågorna blir härigenom ett stöd i förvaltningens arbete med att uppnå stadens och nämndens mål.

Internationellt

Tillsammans med kollegor från Solna stads barn- utbildningsförvaltningen har en medarbetare deltagit i konferensen ”Europas utmaningar kan inte vänta” som hölls i Brys-

sel. En rapport från konferensen har sammanställts samt redovisats för stadens internationella kommitté.

Likabehandling

I arbetet med likabehandling har enskilda medarbetare tagit del av kunskapsutveckling genom utbildningar och seminarier kring diskrimineringsgrunderna. Två utbildningar med fokus på arbete med familjer och med rubriken ”Bland stjärnor och regnbågar formas barn i vår tid”, har genomförts under 2015. För utbildningen stod Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL - Stockholm). Totalt deltog ca 60 medarbetare i denna mycket uppskattade utbildning. Förvaltningen har varit representerad vid en nätverksträff anordnad av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), på temat ”Aktuellt om jämställdhet”.

Miljöarbete

Socialförvaltningens miljöarbete är inriktat på kretsloppsanpassad avfallshandling, trygg och effektiv energianvändning, effektiva transporter och resande samt sunda inomhusmiljöer. För ökad kännedom om miljöpåverkan erbjuds all personal en grundläggande miljöutbildning i två steg anordnad av Överjärva gård. Genom källsortering fås en effektiv kretsloppsanpassad avfallshandling i alla verksamheter och åtgärder vidtas för minskad pappersanvändning. Vid inköp av livsmedel är målet att välja ekologiska och KRAV-märkta alternativ. Dessutom uppmuntras medarbetarna till ett hållbart och effektivt resande samt att genomföra telefonkonferenser. I huvudsak används miljöklassade tjänstebilar och för långa resor väljs tåg framför flyg. Det pågår ett kontinuerligt miljöarbete kring sunda inomhusmiljöer och i samband med ombyggnationer eller anskaffande av nya lokaler tillsätts alltid en arbetsgrupp för att arbeta med lokalernas utformning.

Medarbetare

Ett flertal olika kompetenshöjande insatser har genomförts under det gångna året, bl.a. har medarbetare från förvaltningens alla enheter deltagit i en studiecirkel om barnperspektivet som arrangerats av FoU-Nordväst. Under hösten har förvaltningen tagit fram handlingsplaner utifrån resultatet av stadens senast genomförda medarbetarundersökning. Sjukfrånvaron har stigit något och detta arbetar förvaltningen vidare med inom ramen för det stadsövergripande projektet ”Hållbar arbetshälsa”. Projektets syfte är att skapa insikt hos chefer och medarbetare om vikten av god arbetshälsa och hur det påverkar såväl arbete som privatliv.

Svårigheter att kunna rekrytera personal i tillräcklig omfattning till socialtjänsten har under senare tid uppmärksammats allt mer men för Solnas del är läget gott. För att även framöver kunna säkra kompetensförsörjningen krävs dock ett fortsatt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Framtida utmaningar och förändringar

Nämnden och den familjerättsliga verksamheten står inför flera utmaningar inför 2016 varav följande särskilt kan lyftas fram:

- *Väntetider i vissa ärenden.* Det gäller för verksamheten att fortsätta arbetet med att korta väntetiderna när det gäller ärenden som rör utredningar om vårdnad, boende och umgänge.

- *Uppföljning av adoptionsärenden.* Verksamheten behöver utveckla sitt uppföljningsansvar i adoptionsärenden för att i högre utsträckning kunna erbjuda stödinsatser när så behövs.
- *Ökning av umgängesstöd.* Antal ärenden avseende umgängesstöd har ökat under senare tid och för verksamheten är det en framtida utmaning att på bästa sätt möta detta ökade behov.
- *Kompetensförsörjning och säkerad bemanning.* För att kunna erbjuda en effektiv verksamhet med god kvalitet kommer frågan om att kunna säkra den framtida kompetensförsörjningen vara av stor strategisk betydelse för nämnden.
- *Helhetsyn och samverkan.* Likaså gäller det för nämndens verksamhet att fortsätta arbetet med att utveckla en helhetssyn och en väl fungerande samverkan såväl internt som externt med utgångspunkt från brukarnas behov.

Internkontrollplan

I enlighet med nämndens internkontrollplan har förvaltningen genomfört ett antal kontrollmoment av hur riktlinjer och rutiner följs inom olika arbetsområden. Dessutom har för vissa verksamhetsområden befintliga riktlinjer och rutiner setts över och en del nya tagits fram. Kontroller har skett rörande bl. a. utredningar till tingsrätten, vissa stadsgemensamma rutiner, loggningar i verksamhetssystem och larmsystem.

Resultatet visar att utredningstiderna till tingsrätten överskrids i flera fall. Övriga områden som kontrollerats visar att gällande rutiner och riktlinjer följts.

Utifrån genomförda kontroller i enlighet med internkontrollplanen för 2015 visar den samlade bedömningen på en god internkontroll inom nämndens ansvarsområde även om det finns vissa förbättringsområden.

Konkurrensplan

Nämnden har ingen upphandlad verksamhet och därmed heller ingen konkurrensplan att följa upp och redovisa.

Ann-Charlotte Fager
Socialchef

Bilagor:

- Nyckeltal och verksamhetsmätt, Gemensamma familjerättsnämnden, bilaga A

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö, antal barn ^{*)}	2015	2014	2013
Samarbetssamtal	231	176	122
varav Solna	124	89	82
varav Sundbyberg	65	54	40
varav Ekerö	42	33	-
Snabbyttrande/upplysningar	168	178	158
varav Solna	77	79	103
varav Sundbyberg	70	71	55
Varav Ekerö	21	28	-
Tingsrätten remitterade till vårdnads-, umgänges- och/eller boendeutredning	51	100	40
varav Solna	24	57	30
varav Sundbyberg	21	28	10
varav Ekerö	6	15	-
Medgivandeutredning ^{**)}	23	31	14
varav Solna	14	17	9
varav Sundbyberg	7	11	5
varav Ekerö	2	3	-
Fastställande av faderskap/föräldraskap ^{***)}	1 176	1 162	927
varav Solna	621	628	567
varav Sundbyberg	395	404	360
varav Ekerö	160	130	-
Mottagna adoptivbarn från utlandet	3	8	4
varav Solna	0	6	3
varav Sundbyberg	3	1	1
varav Ekerö	0	1	-

*) Gemensam familjerätt med Sundbyberg fr o m 2009-10-01 och med Ekerö fr o m 2014-01-01.
OBS! Ej korrigerat för dubbelräkning om ett barn har flyttat mellan kommunerna.

***) Antalet utredningar (ej antalet barn) - Antal pågående utredningar fr o m 2014, tidigare antal startade

****) Endast de helt klara faderskapen.

Således finns ett antal pågående ej klara faderskapsutredningar per 31/12.